

Tisztelt Újpesti Polgárok!

A Köztársasági Elnök 36/2024. (III. 13.) KE határozata alapján **bírószági ülnökök soron kívüli választását 2024. március 20. napja és 2024. május 31. napja közé eső időtartamra tűzte ki.**

Az Alaptörvény 27. cikkének (2) bekezdése szerint törvény által meghatározott ügyekben és módon nem hivatásos bírák is részt vesznek az ítélezésben. Az Országos Bírószági Hivatal elnöke 21.SZ/2024. (III. 6.) OBHE határozatában Budapest Főváros IV. kerület Önkormányzata vonatkozásában a Budapesti IV. és XV. Kerületi Bírószághoz megválasztandó **pedagógus ülnökök** számát **2 főben** állapította meg.

Ki lehet ülnök?

Általános feltétel szerint ülnöknek az a 30. évét betöltött állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság, vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem.

Különös feltétel a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) szerint:

„680. § (5) A fiatalok elleni büntetőeljárásban ülnökként kizárólag

a) pedagógus,

b) pszichológus, vagy

c) a család-, gyermek- és ifjúságvédelmi szolgáltatás, gyámügyi igazgatás keretében az ellátottak gyógyítását, ápolását, foglalkoztatását, fejlesztését, ellátását, nevelését, gondozását vagy szociális segítségét, a gyermek sorsának rendezését közvetlenül szolgáló, egyetemi vagy főiskolai végzettséghez kötött munkakörben dolgozó vagy korábban dolgozó személy vehet részt.”

Ki állíthat jelöltet?

A fiatalok elleni büntető ügyekben eljáró bíróság **pedagógus ülnökeit** a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei jelölik. A tantestületek nyugdíjas, állományukba már nem tartozó pedagógust is jelölhetnek. A fiatalok elleni büntető ügyekben eljáró bíróság **nem pedagógus ülnökeit** az egyesületek – kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdek-képviselői szervezetek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

A jelöléshez szükséges dokumentumok:

1. A jelölő szervezet által kitöltött és aláírt **„Bírószági ülnökké jelölés fiatalok elleni büntető ügyekben eljáró bíróságra”** elnevezésű nyomtatvány.
2. A jelölt által kitöltött és aláírt **„Nyilatkozat bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról”** elnevezésű nyomtatvány.
3. A jelölt a jelölés elfogadását követően haladéktalanul, az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére **a bírósági ülnökök részére kiállított hatósági erkölcsi bizonyítvánnyal** igazolja azt, hogy
 - büntetlen előéletű,
 - nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt. (A jelöléshez ezen speciális feltételt is igazoló hatósági erkölcsi bizonyítványt kell igényelni.)
 - a fiatalok elleni büntető ügyekben eljáró bíróság nem pedagógus ülnökjelöltjének az ülnökké történő megválasztására jogosult képviselő-testület részére igazolnia kell a megválasztásához szükséges adatokat és tényeket, továbbá
 - nyilatkozatát, kéri- e, hogy megválasztását az önkormányzat képviselő- testülete zárt ülésen tárgyalja.

A jelölés, és annak elfogadása formanyomtatványon történhet, amelyek a honlapról (www.ujpest.hu) letölthetők.

A jelentkezéseket 2024. április 15. napján 16 óráig lehet benyújtani a Polgármesteri Hivatalban (Budapest IV., István út 14.) a Jegyzői Kabinet II/55. irodájában.

Melléklet:

Minta fiatalok elleni büntető ügyekben bírósági ülnökké jelölésről

Minta bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról

Tájékoztató a bírósági ülnökök jogairól és kötelezettségeiről

Nyilatkozat a bírósági ülnökké választás nyílt vagy zárt ülésen történő tárgyalásáról

Jelölő személy/szervezet:

neve:

címe:

telefonszáma:

szervezet képviselőjének neve:

Bírósági ülnökké jelölés

fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra

A Bjt. 213. § (2) bekezdése¹ alapján(név)
..... szám alatti
lakost.....törvényszékre/járásbíróságra/ker
ületi bíróságra ülnöknek jelölöm.

Dátum:

.....

**a jelölő szervezet képviselőjének aláírása,
bélyegzőlenyomata**

¹ A Bjt. 213. § (2) bekezdése alapján a fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró bíróság

a) pedagógus ülnökeit a bíróság illetékességi területén működő alapfokú és középfokú nevelési-oktatási intézmények tantestületei,

b) nem pedagógus ülnökeit az egyesületek - kivéve a pártokat -, a foglalkozásuk szerinti érdekképviseleti szervek, valamint őket a Be. 680. § (5) bekezdés c) pontja szerinti munkakörben foglalkoztató, vagy korábban foglalkoztató szervezetek jelölik.

NYILATKOZAT
bírósági ülnökké jelölés elfogadásáról

..... (név, születési név)

..... (helység, irányítószám)

.....(utca) szám

alatti lakos a

törvényszéki, járásbírósági/kerületi bírósági, fiatalkorúak büntető ügyében eljáró bíróságra^x ülnökké való **jelölésemet elfogadom.**

A jelöléshez szükséges adatokat az alábbiakban közlöm:

Születési hely és idő:

Anyja neve:

Iskolai végzettsége:

Foglalkozása:

Szakképzettsége:

Munkahelye neve és címe:

.....

Egy hónapra járó távolléti díjának összege:

Elérhetősége (telefon száma, e-mail):

Kijelentem, hogy büntetlen előéletű vagyok, közügyektől eltiltás hatálya alatt nem állok. Az ezt igazoló bírósági ülnökök részére kiállított hatósági bizonyítványt **csatolom.**

Kijelentem, hogy nem állok cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt.

Kijelentem, hogy velem szemben a Bjt. 212. § (3) és (4) bekezdése szerinti összeférhetetlenségi ok nem áll fenn.

Kijelentem, hogy másik bírósághoz ülnöki jelölést nem fogadok el.

Fiatalkorúak büntetőügyeiben eljáró ülnök esetén a fentiekén túl **kijelentem**, hogy a Be. 680. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeivel rendelkezem, a megválasztásomhoz szükséges adatokat és tényeket tartalmazó dokumentumokat (pedagógus, pszichológus diploma másolata, a Be. 680.§ (5) bek. c.) pontja szerinti munkáltatói igazolás) mellékelten **csatolom**. (Bjt. 214. § (2) bek.)

Beleegyezem / Nem egyezem bele^x, hogy megválasztásomat az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja.

Dátum:

.....

jelölt aláírása

^x nem kívánt rész törlendő

A bírósági ülnökök jogai és kötelezettségei

Az ülnökökre vonatkozó legfontosabb rendelkezéseket a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (Bsz.) és a bírák jogállásáról és javadalmazásáról szóló 2011. évi CLXII. törvény (Bjt.) tartalmazza.

Ülnöknek az a 30. évét betöltött magyar állampolgár választható meg, aki nem áll a cselekvőképességet érintő gondnokság vagy támogatott döntéshozatal hatálya alatt, továbbá büntetlen előéletű és nem áll közügyektől eltiltás hatálya alatt sem. (Bjt. 212. § (1) bek.)

Az ülnököknek az ítélezésben a hivatásos bírákkal azonos jogaik és kötelezettségeik vannak.

Az ülnökök megbízatása 4 évre szól. A soron kívüli ülnökválasztás eredményeképpen megválasztott ülnökök megbízatása a következő soros ülnökválasztás alkalmával lejár.

Az ülnökök a megbízatásuk időtartama alatt nem lehetnek tagjai pártnak és politikai tevékenységet sem folytathatnak (Bjt. 212. § (3) bek.). Az országgyűlési képviselői megbízatás, az önkormányzati képviselő-testületi tagság politikai tevékenységnek tekintendő. Nem politikai tevékenység a munkavállalói – szakmai, érdekvédelmi – szervezetben való részvétel.

Az ülnököt az igazságszolgáltatásban való részvételével összefüggő cselekménye tekintetében mentelmi jog illeti meg. A mentesség terjedelmére és az ülnök mentelmi jogának felfüggesztésére vonatkozó szabályokat a Bjt. 2. § (4) és (5) bekezdése tartalmazza.

A megválasztott ülnököknek bírói esküt kell tennie.

Az ülnököt a bíróság elnöke hívja be és osztja be az ítélező tanácsba. E tisztsége gyakorlásának idejére az ülnököt a Bjt. 221. § rendelkezései szerint távolléti díj, illetőleg tiszteletdíj illeti meg, amelyet a bíróságok költségvetésükből térítenek meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben foglaltak szerint a munkaviszonyban, kormányzati szolgálati, állami szolgálati, közszolgálati, egészségügyi szolgálati vagy közalkalmazotti jogviszonyban, adó- és vámhatósági szolgálati jogviszonyban, rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban, honvédelmi alkalmazotti jogviszonyban, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél és a Magyar Honvédségnél szolgálati viszonyban, vagy foglalkoztatásra irányuló más jogviszonyban (szövetkezetről munkaviszony jellegű jogviszonyban stb.) álló ülnököt ülnöki működésének időtartamára a távolléti díja illeti meg.

A Bjt. 221. § (1) bekezdésben meghatározott jogviszonyokban nem álló, vagy az ülnöki működése idejére munkabérben (díjazásban) nem részesülő ülnököt tiszteletdíj illeti meg. A tiszteletdíj mértéke az ülnök működésének minden napjára a bírói illetményalap (566.660 Ft) egy munkanapra eső összegének a 25 százaléka.

A Bjt. 221. § (5) bekezdése szerint az ülnök a hivatalos kiküldetésével járó költségeket a bírákra irányadó rendelkezések megfelelő alkalmazásával számolhatja el.

Joga az ülnöknek, hogy a behívásáról legalább egy hónappal korábban értesüljön, illetve, hogy kérésére, fontos okból a bíróság elnöke elhalaszthassa a működése megkezdésének időpontját.

Az ítélező tanácshoz beosztott ülnök joga, hogy a tárgyalandó ügyek tény- és joganyagát megismerhesse, arról őt az ítélező tanács elnöke tájékoztassa.

Az ítélet meghozatalát megelőző zárt tanácskozással kapcsolatos tanácskozási titok megőrzése az ülnök számára is kötelező. Ez vonatkozik a szolgálati, illetve az államtitokra is.

Az ülnök megbízatása megszűnik (Bjt. 220. § (1) bek.):

- a) az ülnök halálával,
- b) a megbízatásának lejártával,
- c) ha a 212. § (1) bekezdésében foglalt feltételek valamelyike már nem áll fenn,
- d) a 70. év betöltésével,
- e) lemondással (képviselő-testülethez intézett írásbeli nyilatkozatával),
- f) ha a 219. § (4) bekezdésében meghatározott esetben az ülnököt megválasztó képviselő-testület az ülnököt visszahívja.

A katonai ülnök megbízatása - a nyugállományba helyezést kivéve - akkor is megszűnik, ha a szolgálati viszonya megszűnt.

Fiatalokorúak büntetőügyeiben eljáró ülnök esetén a fentiekén túl **kijelentem**, hogy a Be. 680. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeivel rendelkezem, a megválasztásomhoz szükséges adatokat és tényeket tartalmazó dokumentumokat (pedagógus, pszichológus diploma másolata, a Be. 680.§ (5) bek. c.) pontja szerinti munkáltatói igazolás) mellékelten **csatolom**. (Bjt. 214. § (2) bek.)

Beleegyezem / Nem egyezem bele^x, hogy megválasztásomat az önkormányzat képviselő-testülete nyilvános ülésen tárgyalja.

Dátum:

.....
jelölt aláírása

^x *nem kívánt rész törlendő*